

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นการศึกษา ลักษณะความเป็นผู้ประกอบการของ นักศึกษามหาวิทยาลัยสยาม มีแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนกรอบ แนวคิดในการศึกษาดังต่อไปนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับผู้ประกอบการ

1.1 ความหมายของผู้ประกอบการ

1.2 แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความเป็นผู้ประกอบการ

2. แนวคิดเกี่ยวกับลักษณะความเป็นผู้ประกอบการ

2.1 ลักษณะความเป็นผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จ

2.2 ลักษณะความเป็นผู้ประกอบการ 5 ประการ

3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

4. กรอบแนวคิดในการศึกษา

ตอนที่ 1 แนวคิดเกี่ยวกับผู้ประกอบการ

1.1 ความหมายของผู้ประกอบการ

ผู้ประกอบการ เดิมมาจากภาษาฝรั่งเศสว่า Entreprenende ซึ่งใช้ตั้งแต่ศตวรรษที่ 12 หมายความว่า Do something without Any Economic Connotation และในอังกฤษในช่วงศตวรรษที่ 14 คำว่า ผู้ประกอบการ ใช้คำว่า Adventurer and Undertaker และต่อมาก็ใช้คำว่า Projector และ Contractor ซึ่งคำกล่าวนั้นหมายถึง คนที่มีหน้าที่และคุณลักษณะที่มีประสิทธิภาพที่ท้าทาย เสี่ยงในการทำงานในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง (นิรนาม, มปป:5)

ผู้ประกอบการ (Entrepreneur) ตามความหมายของ Webster's New World Dictionary of American Language หมายถึง บุคคลที่จัดตั้งองค์การดำเนินธุรกิจโดยยอมรับความเสี่ยงภัย เพื่อหวังผลกำไร

ผู้ประกอบการ หมายถึง ผู้ที่ริเริ่มและดำเนินการด้วยตนเอง (คณัย, 2532)

ผู้ประกอบการ เป็นบุคคลที่มีความสำคัญในระบบเศรษฐกิจแบบทุนนิยม เป็นบุคคลที่ค้นพบความคิดและโอกาสทางธุรกิจใหม่ ๆ เป็นผู้รวบรวมเงินทุนเพื่อจัดตั้งธุรกิจ จัดระเบียบในธุรกิจและบริหารดำเนินงานของธุรกิจ เพื่อจัดหาสินค้าและบริการให้แก่สาธารณะชน ความสำเร็จทางเศรษฐกิจเป็นจำนวนมากมาจากพลังและการประดิษฐ์คิดค้นของผู้ประกอบการที่ดำเนินงานอยู่ในสภาพแวดล้อมของวิสาหกิจเอกชน (สุสดี, 2540:29)

ผู้ประกอบการ หมายถึง ผู้ที่มีความคิดที่จะดำเนินธุรกิจ ทำการก่อตั้งธุรกิจขึ้นมา และคอยประคับประคองให้ธุรกิจที่ดั่งขึ้นมานั้นมีการเจริญเติบโต (วินิจ, 2529 : 20 อ้างถึงใน ฤทธิ์ตันติพนารัตน์, 2543: 9)

ผู้ประกอบการ หมายถึง บุคคลผู้จัดตั้งและบริหารวิสาหกิจของตนเอง โดยมีอิสระและความเสี่ยงในการประกอบการ รวมทั้งโอกาสในการทำกำไรจากวิสาหกิจนั้น (ชูชัย สมितिไกร, 2548: 257)

ผู้ประกอบการ หมายถึง ผู้จัดตั้งองค์การเป็นเจ้าของ บริหารงาน และยอมรับความเสี่ยงทางธุรกิจ (Hodgetts and Kuratko, 1986)

ผู้ประกอบการ คือ บุคคลที่มองเห็นโอกาสและสามารถนำทรัพยากรที่มีจำกัดมาสร้างสรรค์หรือปรับปรุงผลิตภัณฑ์หรือบริการใหม่ เพื่อจุดประสงค์ในการขายสินค้าและบริการ โดยจัดตั้งองค์กรขึ้นมาและบริหารธุรกิจ โดยยอมรับความเสี่ยงเพื่อหวังผลกำไรในระยะยาว รวมทั้งประคับประคองธุรกิจที่ดั่งขึ้นมานั้นให้มีการเจริญเติบโต ผู้ประกอบการจะเป็นเจ้าของกิจการ มีอำนาจในการตัดสินใจและมีบทบาทในการเป็นผู้นำขององค์กร (Jones and George, 2003:659)

ดังนั้น สรุปได้ว่า ผู้ประกอบการ หมายถึง ผู้ที่ริเริ่มและพร้อมที่จะรับความเสี่ยงในการลงทุนประกอบกิจการ โดยใช้ปัจจัยการผลิตทั้งหลาย ผสมผสานกับสติปัญญาความสามารถ ประสบการณ์ และหลักการบริหารที่เหมาะสม เพื่อให้เกิดสินค้าและบริการต่อลูกค้าและผู้ที่เกี่ยวข้อง

1.2 แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความเป็นผู้ประกอบการ

Susbauer (1969) พบว่าแรงจูงใจมีความสำคัญมากที่สุดในการผลักดันให้ผู้ประกอบการออกจากสภาพการณ์เป็นลูกจ้างในกิจการของผู้อื่น และเป็นแรงกระตุ้นส่งเสริมให้เกิดการก่อตั้งสถานธุรกิจของตนเอง ขณะที่ Rissal (1988) พบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นคุณลักษณะหนึ่งที่มีอยู่ในตัวผู้ประกอบการที่สามารถใช้เป็นกรอบอ้างอิง ในการดำเนินอาชีพการประกอบการ นอกจากนี้ยังมีทฤษฎีแรงจูงใจที่เกี่ยวข้องกับความเป็นผู้ประกอบการอีกดังนี้

1.2.1 ทฤษฎีแรงจูงใจของ Maslow

Maslow (Maslow, 1970) ได้มีแนวคิดในการจัดลำดับขั้นของการจูงใจตามความต้องการและสัญชาตญาณของมนุษย์ โดยได้คิดว่า ความต้องการและสัญชาตญาณของมนุษย์แปรเปลี่ยนไปตามอิทธิพลต่าง ๆ ที่เกิดจากพฤติกรรมของแต่ละบุคคลและช่วงเวลาของชีวิตในแต่ละช่วง กระบวนการความต้องการของ Maslow เป็นลักษณะของกระบวนการที่เป็น Dynamic เขาเชื่อว่าเมื่อบุคคลได้รับสนองความพึงพอใจของความต้องการในลำดับล่างแล้ว บุคคลก็จะค้นหาความพึงพอใจในลำดับที่สูงขึ้นไปตามลำดับชุดความต้องการ ชุดความต้องการในระดับล่างจะมีอำนาจและมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของบุคคลมากกว่าชุดความต้องการในระดับที่สูงขึ้นไป บุคคลจะไม่สนใจชุดของความต้องการในลำดับที่สูงกว่าจนกระทั่งบุคคลสามารถสนองชุดความต้องการลำดับที่ต่ำกว่าในบางส่วนเป็นอย่างน้อย แต่ก็ยังมีบุคคลบางคนที่ไม่สามารถอธิบายได้ด้วยทฤษฎีนี้ซึ่งก็มีค่อนข้างน้อยมาก และเกิดขึ้นเฉพาะบุคคลที่มีบทบาทที่พิเศษ ตัวอย่างความต้องการได้แสดงดังภาพที่ 2.1

<u>ลำดับชุดความต้องการชุดที่ 1 Self-Actualization Needs</u>		
เช่น	การเพิ่มศักยภาพของตนเอง	
	การยอมรับจุดแข็งและขีดจำกัดของตัวเอง	
	การยอมรับความเป็นตัวตนของผู้อื่น	
	การปฏิบัติอย่างสร้างสรรค์	
	การกระทำที่มีอิสระเสรีโดยเคารพความคิดเห็นของผู้อื่น	
<u>ลำดับชุดความต้องการชุดที่ 2 Esteem Needs</u>		
เช่น	<u>จากตัวเอง</u>	<u>จากผู้อื่น</u>
	ความมั่นใจ	การระลึกหา
	ความสำเร็จ	ความซาบซึ้ง
	ความเป็นบุคคลสำคัญ	ความตั้งใจฟัง
	จุดแข็ง	สถานภาพ

<u>ลำดับชุดความต้องการชุดที่ 3 Social Needs</u>	
เช่น	ความรัก ความเป็นเจ้าของ มิตรภาพ การใช้เวลาร่วมกับผู้อื่น
<u>ลำดับชุดความต้องการชุดที่ 4 Safety Needs</u>	
เช่น	ความปลอดภัยทางกายภาพ ความมั่นคง อิสรภาพจากความกลัว
<u>ลำดับชุดความต้องการชุดที่ 5 Physiological Needs</u>	
เช่น	อาหารและน้ำ ที่พักและการหลับนอน การออกกำลังกาย สุขภาพ พฤติกรรมทางเพศ

ภาพที่ 2.1 ลำดับชุดความต้องการของ Maslow

ที่มา: Maslow, 1970, 49

1.2.2 ทฤษฎีแรงจูงใจของ McClelland

McClelland (ฤทธิ์, 2543:12) ได้สรุปแรงจูงใจทางจิตวิทยาสังคมที่มีผลต่อการทำงาน มี 3 ประเภท คือ

1. แรงจูงใจใฝ่สัมพันธ (Affiliative Motivation: nAff) หรือความต้องการมีความสัมพันธ์อย่างดีกับบุคคลอื่น คือ ความต้องการของบุคคลที่จะมีความสัมพันธ์อันดีกับคนอื่น ๆ เพื่อนร่วมงานคำนึงถึงการทำงานโดยตรง บุคคลที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมพันธจะประสบความสำเร็จในการทำงานได้นั้นจะต้องได้รับการสนับสนุนจากเพื่อนฝูง พวกพ้อง และถ้าให้เลือกผู้ร่วมงานก็จะเลือกเพื่อนมากกว่าผู้เชี่ยวชาญ

2. แรงจูงใจใฝ่อำนาจ (Power Motivation: nPow) หรือ ความต้องการมีอำนาจ บุคคลที่มีแรงจูงใจใฝ่อำนาจจะใช้เผด็จการต่อบุคคลอื่น มีความต้องการอย่างรุนแรงที่จะมีอำนาจ

เหนือและต้องการใช้อำนาจควบคุม ถ้าหัวหน้ามีแรงจูงใจประเภทนี้จะไม่ฟังเสียงคนงานหรือเพื่อนร่วมงานเลย

3. แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (Achievement Motivation: nAch) หรือความต้องการสัมฤทธิ์ผลคือ แรงจูงใจที่ได้รับการกล่าวขวัญมากในวงการธุรกิจ เพราะ McClelland ได้สรุปว่า นักธุรกิจและนักลงทุนที่ติดอันดับโลกนั้นมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในระดับสูง แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์คือแรงจูงใจที่บุคคลหนึ่งต้องการกระทำให้สิ่งใดสิ่งหนึ่งให้มีมาตรฐานที่ดีที่สุด (Standard of Excellence) ต้องการมีความภาคภูมิใจในตนเอง แข่งขันกับตนเอง พยายามปรับปรุงตัวเองให้ดีขึ้น ต้องการประสบความสำเร็จโดยเฉพาะในงานที่ยากและท้าทาย คนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงจะเป็นคนที่มีเหตุผล มีภาวะในการเสี่ยงในระดับที่เป็นไปได้ รู้จักใช้วิจารณญาณอย่างรอบคอบ ถ้าให้เลือกบุคคลที่มาร่วมงานด้วยคนพวกนี้จะเลือกผู้เชี่ยวชาญหรือบุคคลที่มีความสามารถมากกว่าเลือกเพื่อน และบุคคลที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงจะทำงานเพื่องาน

ความต้องการใฝ่สัมฤทธิ์ (Need for Achievement)

แรงจูงใจภายใน ที่ได้รับการสนใจมากที่สุดจากนักวิทยาศาสตร์คือ ความต้องการใฝ่สัมฤทธิ์ คือ บุคคลที่จะทำในสิ่งต่าง ๆ ที่มีมาตรฐานดีที่สุด ต้องการมีความภาคภูมิใจในความสามารถของตน ต้องการประสบความสำเร็จในงานที่ยาก

ความต้องการใฝ่สัมฤทธิ์อาจจูงใจให้บุคคลแสดงพฤติกรรมต่างๆ ในสถานการณ์ที่แตกต่างกัน ตัวอย่างเช่น นักฟุตบอลฝีเท้ายอดเยี่ยมก็ยังฝึกเพื่อจะให้ได้ดีขึ้นอีก ศิลปินอาจฝึกแล้วฝึกอีกก็เพื่อทำให้ดีที่สุดใน อย่างไรก็ตาม ในการศึกษาเกี่ยวกับความต้องการใฝ่สัมฤทธิ์นั้น นักจิตวิทยามักจะศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความต้องการใฝ่สัมฤทธิ์กับพฤติกรรมทางธุรกิจ ผลการศึกษาชี้ให้เห็นว่าบุคคลที่มีความต้องการใฝ่สัมฤทธิ์สูงนั้นจะเป็นบุคคลที่ทำงานได้ดีกว่า

McClelland (1961) ได้แสดงให้เห็นว่าการอบรมเลี้ยงดูเด็กนั้นเป็นองค์ประกอบสำคัญที่จะกำหนดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ จากที่เขาสังเกตเด็กอายุตั้งแต่ 5 ขวบ และพบว่าความแตกต่างของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์นั้นสัมพันธ์กับการฝึกอบรมให้เด็กเป็นอิสระ มาตั้งแต่เล็ก ๆ พ่อแม่ยังตั้งความคาดหวังให้ลูกมีความสามารถและมีอิสระสูง และขณะเดียวกันแม่ให้รางวัลและแสดงความรัก (โดยเฉพาะเด็กผู้ชาย) ลูกจะมีความต้องการใฝ่สัมฤทธิ์สูงด้วย

การวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์นั้นส่วนมากนักวิจัยจะใช้วัดโดยใช้เขียนเรื่องสั้น จากรูปภาพที่ให้ดู ตัวอย่างเช่น รูปผู้ชายสองคน กำลังทำงานในโรงงาน หรือรูปเด็กผู้ชายนั่งอยู่ที่โต๊ะมีหนังสือวางกองอยู่ข้างหน้า เขานั่งในลักษณะใจลอย ผู้ถูกทดสอบจะเขียนเรื่องสั้นจากภาพโดยใช้เวลาประมาณ 5 นาที โดยมีคำถามนำ เช่น รูปภาพนี้เกี่ยวกับอะไร บุคคลในภาพกำลังทำอะไร

เหตุการณ์อะไรเกิดในอดีต และอะไรจะเกิดขึ้นในอนาคต และเขาจะอย่างไร ถ้าผู้ถูกทดสอบเขียนเรื่องเกี่ยวกับจินตนาการสร้างสรรค์ เช่น ภาพที่เราเห็นว่าบุคคลนั้นฝันนั้นเขาเขียนว่า บุคคลกำลังนั่งคิดสูตรวิทยาศาสตร์หรือคณิตศาสตร์ หรือคิดเพื่อจะผลิตเครื่องจักรบางสิ่งบางอย่าง แสดงให้เห็นว่าบุคคลนั้นมีความต้องการใฝ่สัมฤทธิ์สูง

ผลงานของ McClelland แสดงให้เห็นว่าแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์นั้น ถ้ามีในบุคคลในสังคมจะเกี่ยวข้องกับการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของสังคมนั้น เขาได้วิเคราะห์หนังสืออ่าน เด็กเริ่มเรียนของเด็ก ๆ และพบว่าการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจสัมพันธ์กับจินตนาการใฝ่สัมฤทธิ์ที่ปรากฏอยู่ในหนังสือของเด็กเริ่มเรียนของแต่ละสังคม McClelland และคณะได้พยายามจัดฝึกอบรมผู้จัดการและผู้บริหารในประเทศด้อยพัฒนา เช่น ประเทศอินเดีย และประเทศเม็กซิโก เพื่อยกระดับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของบุคคลระดับประเทศนั้น ๆ และปรากฏว่าได้ผลพอสมควร จากการฝึกครั้งนั้นทำให้บุคคลที่ได้รับการฝึกมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงขึ้น และหันมาประกอบอาชีพทางธุรกิจหรือการลงทุนมากขึ้น

จากการศึกษาของ McClelland สรุปได้ว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หมายถึง ความปรารถนาที่จะทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้สำเร็จ โดยพยายามแข่งขันกับมาตรฐานอันดีเยี่ยม ซึ่งความต้องการในลักษณะนี้ไม่ได้แสดงออกโดยตรงในลักษณะภายนอกโดยการก้าวร้าว ลักษณะอีกอย่างหนึ่งของการแสดงออกของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์คือ การวางแผนโครงการในระยะยาว ซึ่งสัมพันธ์กับความต้องการความสำเร็จ

การวิจัยของ McClelland ทำให้เขาเชื่อว่าความต้องการใฝ่สัมฤทธิ์เป็นแรงจูงใจพิเศษเฉพาะของมนุษย์ ซึ่งแตกต่างไปจากแรงจูงใจอื่น ๆ ความสำคัญของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ก็คือสามารถแยกออกมาเดี่ยว ๆ ได้และสามารถกำหนดหรือประเมินกลุ่มได้เช่นเดียวกัน

McClelland และนักเศรษฐศาสตร์ รวมถึงนักสังคมวิทยาหลายท่าน มีความเห็นว่าผู้ประกอบการ (Entrepreneur) เป็นบุคคลที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง ผู้ประกอบการเป็นบุคคลที่สำคัญที่สุดในการพัฒนาเศรษฐกิจ เพราะเป็นผู้ทำให้กำลังการผลิตสูงขึ้น McClelland ได้ตรวจสอบพฤติกรรมของผู้ที่มีความต้องการสัมฤทธิ์ผลสูง ได้พบข้อเท็จจริงดังต่อไปนี้

1. มีความกล้าพอสมควร ในกรณีที่ต้องใช้ความสามารถไม่ใช่อาศัยโชค มีการตัดสินใจที่เด็ดเดี่ยวมักไม่พอใจกระทำในสิ่งที่ย่ำ ๆ จะเลือกทำสิ่งที่ยากพอสมควร เพราะเชื่อในความสามารถของตนเอง

2. ชอบแข่งขัน และหรือกระทำการแปลกใหม่ จะมานะพากเพียรก็ต่อเมื่อสิ่งที่กระทำนั้นมีความท้าทาย

3. มีความรับผิดชอบในตนเอง มักพยายามทำงานให้สำเร็จ เพื่อความพอใจของตนเอง มิใช่หวังเพื่อหวังให้คนอื่นยกย่อง ชอบมีเสรีภาพพอสมควรในการที่จะทำหรือคิดอะไรเอง

4. ต้องการทราบให้แน่ชัดว่าการตัดสินใจของตนมีผลอย่างไร และพยายามทำให้ดีกว่าเดิมอีกเพื่อให้ทราบแน่ชัดว่าการกระทำของตนบังเกิดผลประการใด

5. มีการคาดการณ์ล่วงหน้ามีแผนการระยะยาวเล็งเห็นการณ์ไกล

6. มีความสันทัดในการจัดระบบงาน ซึ่ง McClelland อ้างถึงการค้นคว้าของ French ว่าในการเลือกผู้ร่วมคิดแก้ไขปัญหานั้น ผู้ที่มีความต้องการผลสัมฤทธิ์สูงมักจะเลือกผู้ที่มีความสามารถในการทำงานนั้น มากกว่าที่จะเลือกเพื่อนฝูง หรือผู้ที่มีคุณสมบัติอย่างอื่น

1.2.3 กระบวนการที่ทำให้เกิดผู้ประกอบการ

เหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เน้นกระบวนการซึ่งกิจกรรม ที่ทำให้เกิดผู้ประกอบการ มีปัจจัยดังต่อไปนี้ และสามารถอธิบายได้ดังภาพที่ 2.2

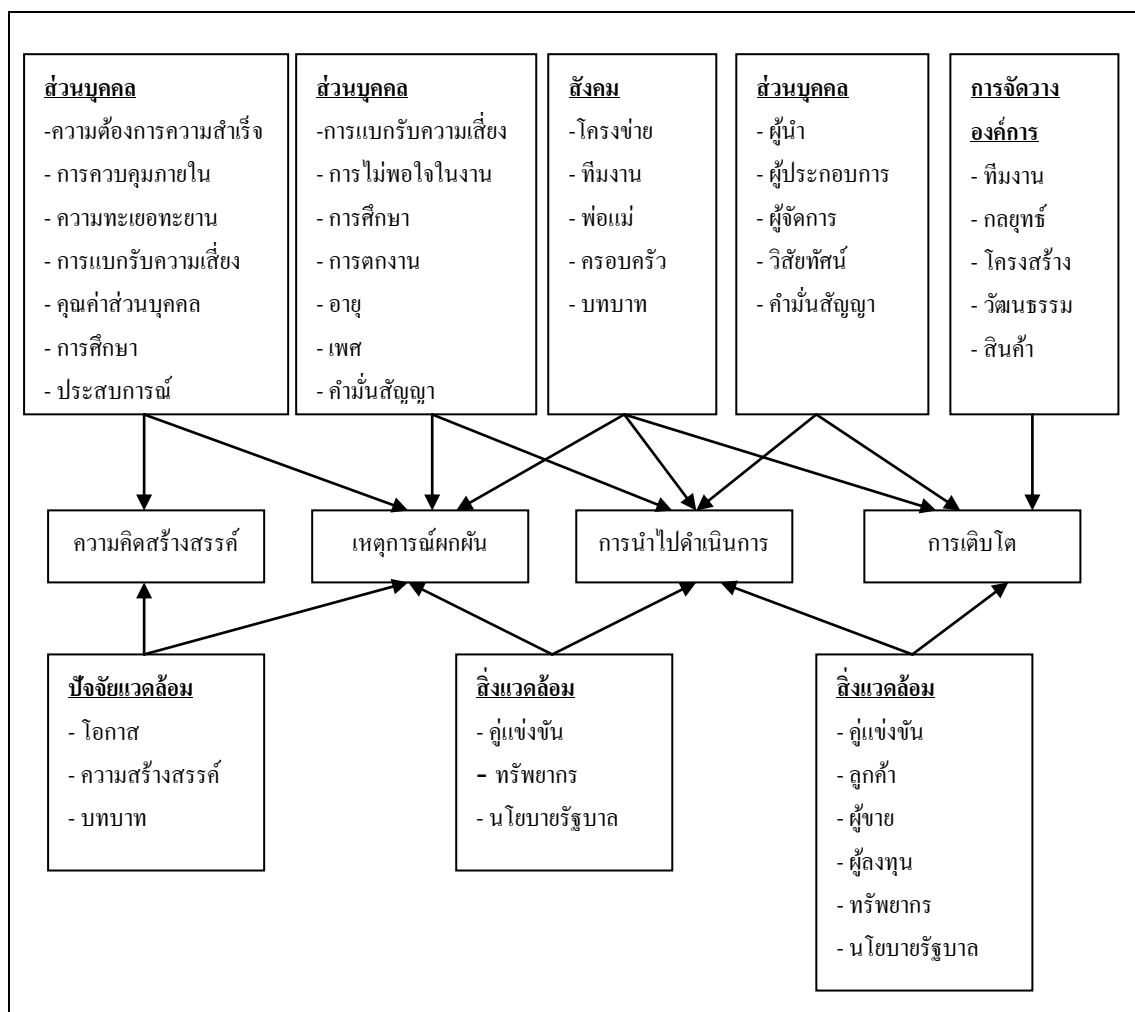
- ความคิดริเริ่ม เป็นความคิดส่วนตัวหรือแบบกลุ่ม
- การจัดวางองค์การ การแบ่งปันทรัพยากรต่าง ๆ เพื่อจัดตั้งองค์การให้บรรลุ

วัตถุประสงค์

- การบริหาร ผู้ประกอบการเป็นผู้ควบคุมดูแลกิจการและจัดการองค์การ
- ความเป็นอิสระภาพ ผู้ประกอบการเป็นผู้รับผลของความสำเร็จหรือความล้มเหลว

ขององค์การต่าง ๆ

- สิ่งแวดล้อม ซึ่งได้แก่ โอกาส ทรัพยากร คู่แข่งขัน เป็นต้น

ภาพที่ 2.2 กระบวนการที่ทำให้เกิดผู้ประกอบการ

ที่มา: Donald F. Kuratko and Richard . Hodgetts, 1996 :26 อ้างถึงใน ฤทธิ์ ดันติพนารัตน์: 2543, 20

ตอนที่ 2 แนวคิดเกี่ยวกับลักษณะความเป็นผู้ประกอบการ

2.1 ลักษณะความเป็นผู้ประกอบการ

ลักษณะความเป็นผู้ประกอบการ เป็นปัจจัยที่ส่งผลถึงความสำเร็จของการดำเนินกิจการ จึงได้มีการศึกษาถึงลักษณะความเป็นผู้ประกอบการ ดังนี้

ประณม จันทิม (2537: 31) ได้สัมภาษณ์ผู้ประกอบการอาชีพอิสระที่ประสบความสำเร็จและได้สรุปข้อคิดเกี่ยวกับคุณลักษณะที่สำคัญของผู้ประกอบการอาชีพอิสระ ว่า

1. ต้องค้าขายด้วยความซื่อสัตย์สุจริต
2. ต้องไม่เอาเปรียบลูกค้า
3. ต้องต้อนรับลูกค้าเป็นอย่างดี
4. ต้องรู้จักคบคนเพื่อนที่ดี
5. ต้องมีความมั่งคั่ง
6. ต้องรู้จักอดออม
7. ต้องรู้จักช่วยเหลือสังคมให้เจริญ
8. ต้องมีความมานะอดทน

นอกจากนั้น อาทิตย์ วุฒิระโร ได้ศึกษาลักษณะของผู้ประกอบการที่ประสบผลสำเร็จ และจากประสบการณ์ของกรมส่งเสริมอุตสาหกรรมในการจัด โครงการพัฒนาผู้ประกอบการธุรกิจอุตสาหกรรม Entrepreneurship Development Program, EDP พบว่า ลักษณะดังต่อไปนี้เป็นคุณลักษณะที่ดีของผู้ประกอบการ คือ

1. มีความกล้าเสี่ยงในระดับปานกลาง
2. มีความสูงมั่นในความสำเร็จ
3. มีความผูกพันต่อเป้าหมายที่ตั้งเอาไว้
4. มีความสามารถโน้มน้าวจิตใจผู้อื่น
5. มีความมานะและทำงานหนัก
6. มีความกระตือรือร้นและไม่หยุดนิ่ง
7. มีความสามารถเรียนรู้จากประสบการณ์
8. มีความรับผิดชอบ
9. มีความเชื่อมั่นในตนเอง
10. มีความสนใจแสวงหาความรู้เพิ่มเติม
11. มีความสามารถในการบริหาร
12. มีความคิดสร้างสรรค์
13. มีความสามารถปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อม
14. มีความกล้าตัดสินใจ
15. มีความสามารถในการคิดและวิเคราะห์
16. มีความสามารถในการสร้างพันธมิตร
17. มีความซื่อสัตย์

18. มีความประหยัดเพื่ออนาคต

19. มีความรับผิดชอบต่อสังคม

ความเห็นจากการส่งเสริมการประกอบการอาชีพอิสระจะเป็นแนวทาง ที่จะแก้ไข ปัญหาความยากจนความเหลื่อมล้ำของรายได้ และปัญหาของการว่างงาน จึงมีงานวิจัยอีกจำนวนมากที่สนใจ ในเรื่องของคุณลักษณะของผู้ประกอบการอาชีพอิสระที่ประสบความสำเร็จ เช่น

ถาวร ศรีสุขะโต (2543) ได้กล่าวถึงคุณสมบัติของผู้เริ่มประกอบกิจการว่ามี ลักษณะดังนี้ มีความต้องการที่จะประสบความสำเร็จสูง มีความกล้าเสี่ยงในระดับปานกลาง เป็นนัก แก้ปัญหา เป็นผู้นำโดยธรรมชาติหลีกเลี่ยงการใช้อารมณ์ มีความกระตือรือร้นสูง มีความเชื่อมั่นใน ตัวเองสูง เป็นบุคคลที่ทำงานหนัก เห็นความสำคัญของงาน และได้กล่าวถึงบุคลิกลักษณะของ ผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จดังนี้ เป็นนักวิเคราะห์โอกาส ชอบค้นคว้า แสวงหาโอกาสไปสู่ ความสำเร็จ เป็นนักแก้ปัญหา เป็นนักคิดที่มีเหตุผล เป็นนักบริหารตามวัตถุประสงค์ เป็นนักทำงาน และเป็นนักควบคุม

ชูชัย สมิทธิไกร (2548) ได้ศึกษาเกี่ยวกับศักยภาพความเป็นผู้ประกอบการของ นักศึกษามหาวิทยาลัยไทย พบว่า คุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการจะมีลักษณะดังต่อไปนี้

1. กล้าเสี่ยง
2. ความยืดหยุ่นอดทน
3. มนุษยสัมพันธ์
4. ใฝ่ความสำเร็จ
5. การจัดการกับความล้มเหลว
6. แรงจูงใจและพลัง
7. วิสัยทัศน์และเป้าหมาย
8. การแสวงหาข้อมูล
9. ความคิดสร้างสรรค์
10. ความเชื่อมั่นในตนเอง
11. กล้าริเริ่มและรับผิดชอบ
12. การแสวงหาโอกาส
13. ความซื่อสัตย์สุจริต

14. คุณลักษณะโดยรวม

จากแนวคิดของเดวิด แมคแคลแลน (อ้างในอรพิน สันติธีรากุล, 2543) ได้กำหนดตัวบ่งชี้ คุณลักษณะและพฤติกรรมส่วนบุคคลของผู้ประกอบการดังนี้

1. ความกล้าหาญ
2. การมุ่งปฏิบัติ
3. การมุ่งในความสำเร็จ
4. การมองเห็นโอกาส
5. การเสี่ยงในอัตราปานกลาง
6. การตั้งเป้าหมาย
7. การมองในระยะยาว
8. การตั้งเป้าหมายอย่างต่อเนื่อง
9. การยึดมั่นในความเป็นจริง
10. แรงจูงใจและพลัง
11. ความแน่วแน่ในความคิด
12. การพึ่งตนเอง
13. ความเป็นอิสระ
14. ความมั่นใจในตนเอง
15. การชื่นชมในความสามารถตนและเชื่อมั่นในตน
16. การสนองต่อความล้มเหลว
17. นิัยการแก้ปัญหา
18. ความไม่ย่อท้อในการแก้ปัญหา
19. ความอดทนต่อความคลุมเครือและความไม่แน่นอน

Longnecker (1991) ได้กล่าวถึงลักษณะความเป็นผู้ประกอบการว่าไม่สามารถระบุชี้ชัดให้คำจำกัดความเฉพาะเจาะจงได้ แต่ควรประกอบด้วย 4 ประเด็นหลัก คือ

1. มีความต้องการประสบความสำเร็จสูง (High Need for Achievement)
2. กล้าเสี่ยง (Willing to Take Risk)
3. มีความมั่นใจ (Self Confidence)
4. มีความต้องการแสวงหาความปลอดภัย (A Need to Seek Refuge)

Bygrave (1989) ซึ่งได้ชี้ลักษณะที่สำคัญของผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จ
ดังนี้

1. Dream : ผู้ประกอบการต้องมีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล ก่อปรไปด้วยความคิด
สร้างสรรค์ใหม่ที่จะนำไปสู่การพัฒนาในธุรกิจต่อไป
2. Decisiveness : ผู้ประกอบการต้องมีความกล้าตัดสินใจ รวมถึงมีวิจารณญาณที่
แม่นยำ
3. Doer : มีการตัดสินใจอย่างเฉียบขาดแม่นยำและมีความสามารถในการสั่งการ
และนำแผนงานไปปฏิบัติได้อย่างฉับไว
4. Determination : มีความมุ่งมั่นในการทำงานให้เสร็จ ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคต่าง ๆ
ที่เกิดขึ้นในการดำเนินงาน
5. Dedication : สามารถทุ่มเทให้กับธุรกิจของตนได้อย่างเต็มที่ บ่อยครั้ง
ผู้ประกอบการจะต้องสละความสุขสบายส่วนตัวเพื่อมาทุ่มเทเวลาและความพยายามให้กับการ
พัฒนาธุรกิจของตน
6. Devotion : ผู้ประกอบการต้องมีความรักชอบธุรกิจของตนเป็นการเฉพาะตัวใน
อันที่จะทุ่มพึกและทุ่มเทกายใจลงไปเพื่อสร้างผลงานของตนเองให้ประสบความสำเร็จตามที่มุ่งหวัง
และฝันเอาไว้
7. Details : ผู้ประกอบการต้องเป็นผู้ต้องสังเกต และใส่ใจรายละเอียดต่าง ๆ ที่มี
อิทธิพลต่อการประกอบธุรกิจของตน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในขั้นตอนการจัดธุรกิจใหม่
8. Destiny : ผู้ประกอบการเป็นผู้ที่ไม่ยอมย่อท้อหรือยอมแพ้ต่อโชคชะตา มี
ความคิดว่า ตนเองต้องเป็นผู้กุมชะตาชีวิตและธุรกิจของตนเองไว้ในมือ
9. Dollars : ผู้ประกอบการโดยทั่วไปมิได้คาดหวังในเรื่องของผลตอบแทนที่เป็น
ตัวเงินว่า จะเป็นปัจจัยสำคัญในการกระตุ้นใจในการจัดตั้งธุรกิจของตน มองเพียงแค่ผลพลอยได้
จากความสำเร็จของธุรกิจของตนมากกว่า
10. Distribute : ผู้ประกอบการควรที่จะมีการกระจายความรับผิดชอบ และสร้าง
ความรู้สึกเป็นเจ้าของร่วมกันให้กับพนักงานที่มีความสามารถและความสำคัญกับธุรกิจของตน

Steinhoff and Burgess (1986, อ้างถึงในชนินทร์ ชุนหพันธ์รักษ์, 2541) ได้
กล่าวถึงคุณสมบัติของผู้ประกอบการที่จะประสบความสำเร็จในธุรกิจไว้ว่า ควรจะมีคุณสมบัติดังนี้

1. บุคลิกภาพส่วนบุคคลที่ดี
2. มีความสัมพันธ์ที่ดีต่อลูกค้าและมีความรู้เกี่ยวกับลูกค้าเป็นอย่างดี

3. มีความสัมพันธ์ที่ดีต่อแหล่งชุมชนที่กิจการตั้งอยู่
4. มีจรรยาบรรณทางธุรกิจและความรับผิดชอบต่อสังคม
5. ปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบของทางราชการ
6. มีความเต็มใจในการดำเนินงานตามกฎหมายระเบียบของกิจการ

การมีบุคลิกภาพส่วนบุคคลที่ดี ผู้ประกอบการที่จะประสบความสำเร็จในการ
ดำเนินธุรกิจควรมีบุคลิกภาพดังนี้

- ชอบในการทำงานและทำงานอย่างเต็มความสามารถ
- มีความคิดริเริ่มที่ดี
- มีความสามารถในการจัดการ
- มีความสามารถในด้านเทคนิค
- มีความสามารถในการติดต่อสื่อสาร
- มีคุณสมบัติของการเป็นผู้นำ
- มีความขยันและอดทน

มีความสัมพันธ์ที่ดีต่อลูกค้าและมีความรู้เกี่ยวกับลูกค้าเป็นอย่างดี จะเป็นปัจจัย
สำคัญต่อความสำเร็จของกิจการที่ผู้ประกอบการต้องพิจารณาถึง โดยมีการติดต่อกับลูกค้าอย่าง
สม่ำเสมอ มีการจัดเตรียมสินค้าและส่งสินค้าให้กับลูกค้าได้อย่างทันที่ตามความต้องการของลูกค้า

มีความสัมพันธ์ที่ดีต่อแหล่งชุมชนที่กิจการตั้งอยู่ จะส่งผลให้ผู้บริโภค มีความ
จงรักภักดีต่อกิจการ เช่น การจัดตั้งโรงงานในเขตชุมชนนั้นจะต้องมีมาตรการในการรักษาความ
ปลอดภัยของโรงงานที่ดี มีการกำจัดสิ่งที่ไม่ก่อให้เกิดมลพิษต่าง ๆ มีเครื่องมือในการกำจัดของเสีย
เช่น น้ำเสีย ควัน เหมืองต่าง ๆ ไม่ให้ก่อให้เกิดความเดือดร้อนต่อประชาชนในแหล่งที่ตั้งของโรงงาน

มีจรรยาบรรณทางธุรกิจ และความรับผิดชอบต่อสังคม กิจการธุรกิจนับว่ามีส่วน
ช่วยเหลือต่อสังคมในด้านการแก้ปัญหาการว่างงาน ทำให้ประชากรในท้องถิ่นนั้น ๆ มีงานทำ
นับว่าเป็นการสร้างภาพพจน์ที่ดีต่อคนในแหล่งชุมชนนั้น ๆ นอกจากนี้ผู้ประกอบการของธุรกิจ
ขนาดย่อมจะต้องทำการผลิตสินค้าหรือให้บริการที่มีคุณภาพ ออกจำหน่ายและให้บริการที่ดีต่อ
ลูกค้าให้ได้อย่างสม่ำเสมอ

ปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบของทางราชการ เช่น มีความรับผิดชอบต่อสังคมในการชำระภาษีที่
จะต้องจ่ายให้กับทางหน่วยงานราชการ มีการจ่ายตามจำนวนจริงและตามกำหนดเวลา

มีความเต็มใจในการดำเนินงานตามกฎระเบียบของกิจการ เช่น ในการผลิตสินค้าออกจำหน่ายจะต้องปฏิบัติตามระเบียบวิธีการที่กำหนดไว้ หรือกิจการที่ได้รับสัมปทานมาก็จำเป็นต้องปฏิบัติตามกฎหรือระเบียบที่ผู้ให้สัมปทานกำหนดกฎเกณฑ์เอาไว้

2.1 ลักษณะความเป็นผู้ประกอบการ 5 ประการ

ความต้องการความสำเร็จ และความต้องการอิสระ

McClelland (1961) ต้องการที่จะศึกษาปัจจัยทางจิตวิทยาที่ก่อให้เกิดบุคลิกภาพของการเป็นผู้ประกอบการ โดยที่เน้นตัวแปรที่เกี่ยวกับการจูงใจ คือความต้องการที่จะประสบความสำเร็จ (Need for Achievement) พบว่า ผู้ประกอบการจะมีแรงจูงใจต่อความสำเร็จสูง และต้องการประสบความสำเร็จมากกว่าเงิน ความต้องการความสำเร็จคือแรงจูงใจที่บุคคลหนึ่งต้องการกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้มีมาตรฐานที่ดีที่สุด (standard of excellence) ต้องการความภาคภูมิใจในตนเอง แข่งขันกับตนเอง อย่างไรก็ตาม McClelland ได้พยายามอธิบายการสร้างความเป็นผู้ประกอบการ ซึ่งมีอิทธิพลมาจากการขัดเกลาทางสังคมจากครอบครัว (Family Socialization) และเห็นว่าเป็นเรื่องของแรงจูงใจภายใน (Intrinsic Motivation) มากกว่าต้องการเงิน

ฤทธิ์ (2543) กล่าวว่า ในการศึกษาแรงจูงใจเพื่อความสำเร็จของ David C. McClelland ได้ค้นพบความสัมพันธ์ระหว่างความต้องการความสำเร็จ และกิจกรรมการประกอบการ จากการศึกษาพบว่าโดยเฉลี่ยแล้วผู้ประกอบการมีความต้องการความสำเร็จสูงกว่าคนทั่วไป

ความต้องการอิสระ สามารถอธิบายได้คือ ลักษณะที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเกี่ยวกับการควบคุม ชอบที่จะทำงานด้วยตนเองมากกว่าที่จะให้ผู้อื่นมาออกคำสั่ง ชอบที่จะเลือกวิถีทางของตนเอง มั่นใจในความสามารถของตนเอง ปฏิบัติตามการตัดสินใจของตนเองมากกว่าการขอคำแนะนำจากผู้อื่น (Shepherd, 1997 อ้างถึงใน Wilailak, 2004: 11) Longenecker (2003) กล่าวว่า ความรู้สึกเป็นอิสระเป็นผลรางวัลตอบแทนของผู้ประกอบการ จากผลการศึกษา เจ้าของกิจการขนาดย่อมชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของความต้องการอิสระคือร้อยละ 38 ของคนที่ออกจากการทำงานบริษัทมาเป็นเจ้าของธุรกิจให้เหตุผลในการออกจากราชการคือ ต้องการที่จะเป็นนายตนเอง ซึ่งเป็นลักษณะของผู้ประกอบการที่ต้องการการตัดสินใจต่าง ๆ ด้วยตนเอง

ตำแหน่งการควบคุม

ตำแหน่งการควบคุม อธิบายได้ว่า เป็นขอบเขตซึ่งบุคคลรู้สึกว่าจะสามารถควบคุมชีวิตตนเองโดยมุ่งที่ความสำคัญภายในและภายนอก โดยบุคคลมีความคิดเกี่ยวกับการควบคุมเหตุการณ์ต่าง ๆ ด้วยตนเอง โดยใช้การควบคุมจากภายในตนเอง หรือการใช้อิทธิพลจากภายนอก เช่น ตำแหน่งการควบคุมภายใน (Internal Locus of Control) บุคคลเชื่อว่าจะสามารถควบคุมชีวิตตนเอง มากกว่าเรื่องโชคชะตา หรือเคราะห์กรรมได้ แต่ตำแหน่งการควบคุมภายนอก (External Locus of Control) บุคคลเชื่อว่าสิ่งที่เกิดขึ้นกับตนเองอยู่เหนือการควบคุม เนื่องจากถูกกำหนดหรือควบคุมจากสภาพแวดล้อมภายนอก (รังสรรค์, 2548)

มีนักวิจัยได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง Locus of Control กับความเป็นผู้ประกอบการ เช่น Brockhaus and Gasses พบว่า ผู้ประกอบการมีตำแหน่งการควบคุมภายในตนเองมากกว่าบุคคลทั่วไป ซึ่งผู้ประกอบการเชื่อว่าผลลัพธ์ที่ได้จากการประกอบธุรกิจมาจากความพยายามของตน Robinson et al. พบว่าตำแหน่งการควบคุมภายในนำไปสู่ทัศนคติที่ดีของผู้ประกอบการ Miller, Kets de Vries and Toulouse ซึ่งให้เห็นว่าผู้ประกอบการมีลักษณะตำแหน่งการควบคุมภายในอยู่ในระดับสูง โดยเฉพาะชอบที่จะใช้กลยุทธ์การพัฒนาความคิดริเริ่มเชิงนวัตกรรมเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์นำออกสู่ตลาด Miller and Toulouse พบว่าเจ้าของธุรกิจขนาดย่อมจะมีคุณสมบัติด้านตำแหน่งการควบคุมภายในอยู่ในระดับสูง ทำการคิดค้นนวัตกรรมใหม่ ๆ เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ มุ่งเน้นที่อนาคตและพยายามมองหาวิธีการได้มาซึ่งโอกาสของบริษัท Miller กล่าวว่าเจ้าของธุรกิจขนาดย่อมมีคุณลักษณะด้านตำแหน่งการควบคุมภายในสูง เน้นนวัตกรรมของสินค้า กำหนดทิศทางในอนาคตของบริษัท และใช้โอกาสที่มีให้เหมาะสมกับบริษัท บุคลิกลักษณะสัมพันธ์กับกลยุทธ์องค์การ การศึกษา โครงสร้างองค์การของผู้ประกอบการจะประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ คือ ความคิดริเริ่มเชิงนวัตกรรม การปฏิบัติการเชิงรุก การแบกรับความเสี่ยง ซึ่งชี้ให้เห็นว่าลักษณะของแต่ละคนจะมีตำแหน่งการควบคุมสูง คือ มุ่งเน้นที่การกระทำและการปฏิบัติมากกว่าจากสถานการณ์ที่เกิดขึ้นอย่างคลุมเครือไม่ชัดเจน (Wilailak, 2004)

ความคิดริเริ่มเชิงนวัตกรรม

ความคิดริเริ่มเชิงนวัตกรรม คือ การมองหาความคิดใหม่ ๆ สิ่งแปลกใหม่ แนวทางในการแก้ปัญหาใหม่ ๆ ความคิดริเริ่มเชิงนวัตกรรมซึ่งเป็นสิ่งสำคัญในการเริ่มต้นกิจการ และรักษากิจการให้อยู่รอด นอกจากนี้ ความคิดริเริ่มเชิงนวัตกรรมและความสามารถค้นพบสิ่งใหม่ ๆ เป็นหนทางที่จะป้องกันกิจการจากการแข่งขัน ซึ่งจะเป็นกุญแจสู่ความสำเร็จของกิจการ

ผู้ประกอบการจะต้องเตรียมพร้อมต่อการเปลี่ยนแปลงของตลาดสินค้า และเทคโนโลยีในสภาพแวดล้อมทางธุรกิจในปัจจุบัน เพื่อการอยู่รอด การเปลี่ยนแปลงนี้จำเป็นต้องอาศัยสติปัญญา และการเข้าถึงเทคโนโลยีที่ก้าวหน้า และความคิดในนวัตกรรมใหม่ ๆ ในการพัฒนากลยุทธ์ใหม่ ๆ เพื่อได้ประโยชน์จากการแข่งขัน สามารถเพิ่มรายได้ให้กับกิจการ (Ciavarella et al., 2004) ผู้ประกอบการคือนักสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ ผู้มองเห็นความแตกต่าง ๆ และวิถีทางที่ดีกว่าในการทำสิ่งต่าง ๆ จากการศึกษาโดย U.S. Department of Commerce, Jeffrey A. Timmons แนะนำว่าร้อยละ 50 ของนวัตกรรมทั้งหมดและร้อยละ 94 ของนวัตกรรมที่มีชื่อเสียงตั้งแต่สงครามโลกครั้งที่ 2 มาจากธุรกิจขนาดย่อม เช่น คอมพิวเตอร์ ธุรกิจฟาสต์ฟู้ด

การวิจัย พบว่า ธุรกิจขนาดใหญ่มีแนวโน้มที่จะให้ความสำคัญในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ ความคิดเกี่ยวกับนวัตกรรมใหม่ ๆ จะเป็นสิ่งที่ผู้ประกอบการสามารถที่จะแข่งขันกับธุรกิจขนาดใหญ่ได้ เช่น นวัตกรรม ซึ่ง ไม่เพียงแต่การมีผลิตภัณฑ์ใหม่ ๆ เท่านั้น แต่ยังรวมถึงวิธีการใหม่ ๆ ในการทำธุรกิจ (Longnecker et al., 2003)

การแบกรับความเสี่ยง

ความเสี่ยง คือ เหตุการณ์ที่ไม่แน่นอน เหตุการณ์ที่ไม่คาดคิด การแบกรับความเสี่ยง คือ การยอมรับในการลงทุนทรัพยากรที่มีโอกาสเป็นไปได้ในการล้มเหลว ความเสี่ยงโดยส่วนใหญ่แล้ว จะพิจารณาในส่วนของผลลัพธ์ที่เป็นไปได้ซึ่งคือ การพิจารณาระหว่างความเสี่ยงกับผลตอบแทน ที่จะได้รับจากความเสี่ยงนั้น ในการศึกษาความเป็นผู้ประกอบการกับการแบกรับความเสี่ยงโดยทั่วไปจะมี 2 ประการคือ ประการแรก ผู้ประกอบการจะมีแนวโน้มที่จะเป็นผู้แบกรับความเสี่ยงสูงกว่าผู้ที่ไม่ได้เป็นผู้ประกอบการหรือผู้จัดการ อย่างไรก็ตามทั้งผู้ประกอบการและผู้จัดการมีบทบาทในการแบกรับความเสี่ยงเหมือนกัน ผู้ประกอบการมีความเสี่ยงสูงกว่าผู้จัดการเนื่องจากผู้ประกอบการจะต้องเผชิญกับความไม่แน่นอนและต้องรับผิดชอบจากการตัดสินใจอย่างไม่มีขีดจำกัด ประการที่สองพื้นฐานทฤษฎีแรงจูงใจที่เน้นแรงจูงใจใฝ่สำเร็จกับความล้มเหลวหรือความสำเร็จ ซึ่งเป็นสิ่งที่สามารถเกิดขึ้นได้ทั้งสองอย่าง สามารถพิจารณาในลักษณะของการแบกรับความเสี่ยง ผู้ที่มีความต้องการความสำเร็จสูง เป็นผลมาจากการตั้งเป้าหมายที่ยาก ความสำเร็จจากเป้าหมายนี้มาจากความพยายาม ทักษะ และความรับผิดชอบที่เกิดจากการตัดสินใจซึ่งจะต้องแบกรับกับความเสี่ยงในความล้มเหลว (Atkinson, 1957 อ้างถึงใน Vorawan, 2004)

Timmons (1994) ได้กล่าวว่า ผู้ประกอบการเป็นผู้ที่เต็มใจในการแบกรับความเสี่ยงทั้งส่วนบุคคลและทางการเงิน (Narin, 2004) ความเสี่ยงที่ผู้ประกอบการได้รับในการเริ่มและ

หรือดำเนินงานในธุรกิจของตนเอง จะมีความแตกต่างกัน ถ้าผู้ประกอบการลงทุนด้วยเงินทุนของตนเองย่อมมีความเสี่ยงทางการเงิน แต่ถ้าเขาลาออกจากงานเดิม เขาจะต้องประสบกับความเสี่ยงในด้านอาชีพ นอกจากนั้น ความเครียดและเวลาที่ทุ่มเทไปในการดำเนินธุรกิจอาจสร้างปัญหาให้กับครอบครัวได้ ดังนั้นการแบกรับความเสี่ยงยังคงเป็นลักษณะที่สำคัญของผู้ประกอบการที่มีนักวิจัยหลายคนสนใจที่จะทำการศึกษา

ความเป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์

Narin (2004) กล่าวว่า David A. Dunning จากคณะจิตวิทยา Cornell University ให้นิยามความเป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ในความเป็นผู้นำที่มีประสิทธิภาพ คือ บุคคลที่สามารถวิเคราะห์พัฒนาและสื่อสารศักยภาพขององค์กร วิเคราะห์ว่าองค์กรควรจะดำเนินไปในแนวทางไหน เพื่อพัฒนาให้เกิดประสิทธิภาพและสร้างรายได้เปรียบในการแข่งขันในตลาดปัจจุบัน

ผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ส่วนใหญ่จะเน้นที่ว่าบุคคลนี้ต้องการให้องค์การเป็นอย่างไร ซึ่งจะเกี่ยวข้องกับการเติบโตของยอดขาย การปรับปรุงผลผลิตและการเติบโตของกำไร ผู้นำที่มีวิสัยทัศน์จะมีลักษณะการทำงานที่ดี เมื่อเข้าใจในวิสัยทัศน์ชัดเจน และใช้วิสัยทัศน์ในการเป็นกรอบการทำงาน ผู้นำจะต้องมีความสามารถมองภาพในอนาคตและพัฒนาวิสัยทัศน์ที่ดีได้ อย่างไรก็ตามผู้ประกอบการส่วนมากจะมีแนวคิดเกี่ยวกับกลยุทธ์ขององค์กรตน ในการขยายองค์กรออกไป ซึ่งต้องอาศัยการมีวิสัยทัศน์ที่ดี ความเป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์คือ ผู้ทำการเปลี่ยนแปลง ผู้นำที่มีวิสัยทัศน์เป็นลักษณะประการหนึ่งที่มีแนวโน้มจะเป็นลักษณะเด่น ของลักษณะความเป็นผู้ประกอบการ ผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จอย่างน้อยร้อยละ 50 มีวิสัยทัศน์ที่ดี ความเป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ต้องการความร่วมมือจากทุกฝ่าย การทำงานเป็นจำนวนมาก และการยอมรับที่จะทำให้ทุกสิ่งเป็นไปตามวิธีการและการสนับสนุนอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นลักษณะของผู้ประกอบการที่สำคัญอย่างหนึ่งที่มีนักวิจัยให้ความสำคัญทำการศึกษากันอย่างมาก (ฐิตินา พิกุลทอง, 2548:13-14)

ตอนที่ 3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ฤทธิ์ ตันติพนารัตน์ (2543) ทำการศึกษาเรื่องทักษะความเป็นผู้ประกอบการ กรณีศึกษานิสิตโครงการปริญญาโทสาขาบริหารธุรกิจภาคค่ำ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ซึ่งการศึกษาในครั้งนี้มุ่งหวังที่จะทราบแนวความคิดเกี่ยวกับทักษะความเป็นผู้ประกอบการของนิสิต

ในโครงการปริญญาโทสาขาบริหารธุรกิจภาคค่ำว่ามีระดับความสามารถในการเป็นผู้ประกอบการเพียงใด และสามารถนำผลการศึกษามาปรับปรุงเนื้อหาหลักสูตรวิชาต่าง ๆ ของโครงการปริญญาโทสาขาบริหารธุรกิจภาคค่ำ การศึกษาได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิ จากการสุ่มตัวอย่าง นิสิตในโครงการปริญญาโทสาขาบริหารธุรกิจภาคค่ำ จำนวน 143 คน ผลการศึกษาในครั้งนี้ทำให้ทราบว่ากลุ่มตัวอย่างมีทักษะความเป็นผู้ประกอบการด้านการจัดการต่ำ มีทักษะโดยรวมของการเป็นผู้ประกอบในระดับปานกลาง และมีการเลือกเงินเป็นผลตอบแทนจากการทำงานที่สำคัญที่สุด และเลือกการช่วยเหลือสังคมเป็นอันดับสุดท้าย เพศ ระดับรายได้ และอาชีพของบิดามารดา มีความสัมพันธ์กับทักษะความเป็นผู้ประกอบการของกลุ่มตัวอย่างด้วย

ชูชัย สมितिไกร (2548) ทำการศึกษาศักยภาพการเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษามหาวิทยาลัยไทย มีวัตถุประสงค์คือ เพื่อศึกษาศักยภาพการเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษามหาวิทยาลัยไทย เพื่อเปรียบเทียบศักยภาพการเป็นผู้ประกอบการตามตัวแปรต่าง ๆ และศึกษาอำนาจการพยากรณ์ทัศนคติต่อการเป็นผู้ประกอบการ บรรทัดฐานทางสังคม และการรับรู้ความเป็นไปได้ในการเป็นผู้ประกอบการที่มีต่อความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษามหาวิทยาลัยไทย กลุ่มตัวอย่างคือ นักศึกษาชั้นปีสุดท้ายที่ศึกษาในมหาวิทยาลัยของรัฐ 7 แห่ง จำนวน 3,154 คน ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยไทยโดยภาพรวมมีศักยภาพการเป็นผู้ประกอบการอยู่ในระดับปานกลางค่อนข้างสูง นักศึกษาที่มีเพศและเรียนกลุ่มวิชาที่แตกต่างกัน มีศักยภาพการเป็นผู้ประกอบการไม่แตกต่างกัน นักศึกษาที่มีประสบการณ์การประกอบธุรกิจ รายได้ต่อเดือนของครอบครัว และอาชีพของบิดามารดาที่แตกต่างกัน มีศักยภาพการเป็นผู้ประกอบการที่แตกต่างกัน และ ทัศนคติต่อการเป็นผู้ประกอบการ บรรทัดฐานทางสังคม และการรับรู้ความเป็นไปได้ในการเป็นผู้ประกอบการ สามารถร่วมกันพยากรณ์ความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษามหาวิทยาลัยไทย

Hoon Swee Ang และ G. P. Don Hong (2000) ได้ศึกษาความมุ่งมั่นในการเป็นผู้ประกอบการระหว่างเยาวชนในประเทศจีน และกลุ่มประเทศอื่นในเอเชียตะวันออก โดยการพยากรณ์ตามลักษณะบุคลิกภาพได้แก่ ความชอบเสี่ยง ความอดทน และตำแหน่งการควบคุมภายใน รวมทั้งปัจจัยจิตใจด้านอื่น เช่น ปัจจัยด้านรายได้ และความต้องการความปลอดภัย ซึ่งลักษณะต่าง ๆ นี้ มีความแตกต่างตามวัฒนธรรมของภูมิภาคต่าง ๆ ในเอเชียตะวันออก อย่างไรก็ตาม ภายใต้การพยากรณ์ยังมีความแตกต่างระหว่างเยาวชนของประเทศจีน กับฮ่องกง และสิงคโปร์ แต่ก็มีปัจจัยความต้องการความเสี่ยง เป็นปัจจัยที่มีเหมือนกันทั้งสองกลุ่ม ขณะที่ความอดทนเป็นปัจจัยที่ใช้พยากรณ์สำหรับคนฮ่องกง ตำแหน่งการควบคุมภายใน และความต้องการในรายได้ที่

สูงขึ้น เป็นปัจจัยที่สำคัญสำหรับคนสิงคโปร์ ความมุ่งมั่นในการเป็นผู้ประกอบการมีความสัมพันธ์กับความเชื่อในจริยธรรม และความเชื่อมั่นในตนเอง แต่ไม่สัมพันธ์กับพฤติกรรมในการทำบุญ

Chavimon Sasipibool (2004) ได้ศึกษาลักษณะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาสาขาธุรกิจ สาธารณรัฐเชค วัตถุประสงค์ในการศึกษา คือ เพื่อติดตามและวัดระดับความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาสาขาธุรกิจ สาธารณรัฐเชค และวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลและลักษณะความเป็นผู้ประกอบการ 5 ด้าน คือ ความต้องการความสำเร็จและความต้องการอิสระ การควบคุมจากภายใน ความคิดริเริ่มเชิงนวัตกรรม การแบกรับความเสี่ยง และความเป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ การรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม ประชากรคือ นักศึกษาจำนวน 200 คน จากคณะเศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจ Mendel University of Agriculture and Forestry Bmo สาธารณรัฐเชค ผลการศึกษา พบว่า ลักษณะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาสาขาธุรกิจ สาธารณรัฐเชคอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาโดยละเอียดพบว่า ความต้องการความสำเร็จและความต้องการอิสระ และความคิดริเริ่มเชิงนวัตกรรมอยู่ในระดับสูง ลักษณะความเป็นผู้ประกอบการทั้ง 5 มีความสัมพันธ์ที่ระดับนัยสำคัญ .01 เพศมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญกับลักษณะความเป็นผู้ประกอบการ อย่างไรก็ตาม ระดับการศึกษา สาขาที่เรียน ประสบการณ์ทำงาน ความเป็นเจ้าของธุรกิจของพ่อแม่ และการเป็นสมาชิกกลุ่ม ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งจากการศึกษาสามารถนำไปใช้เป็นพื้นฐานในการพยายามเพิ่มจำนวนผู้ประกอบการต่อไปในอนาคต

Hildebrando, Valdemiro B., Ph.D.(2003) ทำการศึกษาเกี่ยวกับการประเมินคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการที่เข้าอบรมความเป็นผู้ประกอบการ และอบรมโปรแกรมการบริหารจัดการ ในหน่วยงานและองค์กรที่อยู่ในเขตทางใต้ของบราซิล ซึ่งการอบรมในครั้งนี้ไม่เสียค่าใช้จ่าย ไม่ได้จำกัดในเรื่องเพศ อายุ ประสบการณ์ทำงาน และพื้นฐานทางการศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เกิดผู้ประกอบการใหม่ ด้วยการพัฒนาศักยภาพความเป็นผู้ประกอบการ และทักษะการบริหารของผู้เข้าอบรม ซึ่งจะเป็นการสร้างรายได้ และพัฒนาภูมิภาค ซึ่งจะมีที่ปรึกษาคอยให้คำแนะนำ เพื่อให้ประสบความสำเร็จ ซึ่งโปรแกรมนี้เป็นโปรแกรมที่ดีที่สุดโปรแกรมหนึ่งในประเทศที่จะสามารถสร้างอาชีพได้ ผู้ประเมินจะประเมินศักยภาพการเปลี่ยนแปลงในด้านพฤติกรรมและทัศนคติกับมาตรฐานที่กำหนดไว้ โดย ปัจจัยพื้นฐานที่อยู่ในตัวผู้ประกอบการ คือ การชอบความเสี่ยง มีนวัตกรรม และความต้องการความสำเร็จ เมื่อพิจารณาจากค่าสถิติ จาก 2 กลุ่ม กลุ่มแรกอบรมตามโปรแกรม ผู้เข้าอบรมประกอบด้วยเจ้าของกิจการขนาดกลาง ผู้จัดการ และเจ้าของกิจการขนาดเล็ก อีกกลุ่มประกอบด้วยกลุ่มที่ไม่ได้ผ่านการอบรม ผลการวิจัยพบว่า ประการ

แรกคือ มีความแตกต่างอย่างไม่มีนัยสำคัญระหว่าง 2 กลุ่ม และยืนยันว่า เจ้าของกิจการขนาดเล็กมีความต้องการความเสี่ยง และความต้องการประสพผลสำเร็จในระดับต่ำ นอกจากนี้ ด้านนวัตกรรมมีความสัมพันธ์กับความคิดริเริ่มเชิงนวัตกรรม ประการที่ 2 ได้แก่ มีความแตกต่างด้านสภาพแวดล้อม และลักษณะทางด้านจิตวิทยาที่แตกต่างกันในประเทศบราซิล และอเมริกา

Narin Kullapat (2004) ได้ศึกษาลักษณะความเป็นผู้ประกอบการของนิสิต Austrian University ใน 5 ลักษณะคือ ความต้องการความสำเร็จและความต้องการอิสระ ตำแหน่งการควบคุม ความคิดริเริ่มเชิงนวัตกรรม การแบกรับความเสี่ยง และความเป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ จุดประสงค์ในการศึกษา เพื่อวัดระดับความเป็นผู้ประกอบการรวมถึงวัดความสัมพันธ์ และเปรียบเทียบระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับระดับความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา Austrian University การรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม ผลการศึกษาพบว่าลักษณะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา Austrian University อยู่ในระดับสูง ลักษณะความเป็นผู้ประกอบการทั้ง 5 ด้าน ด้านมีความสัมพันธ์เชิงบวกที่ระดับนัยสำคัญ 0.01 ไม่มีความแตกต่าง ระหว่างระดับความเป็นผู้ประกอบการกับความแตกต่างทางด้านเพศ และความเป็นเจ้าของธุรกิจของครอบครัว อย่างไรก็ตามปีที่ศึกษาและสาขาวิชาที่ศึกษามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญกับลักษณะความเป็นผู้ประกอบการ ส่วนเพศและความเป็นเจ้าของธุรกิจของครอบครัวไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ

Wilailak Pakdee (2004) ทำการศึกษาลักษณะความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาสาขาบริหารธุรกิจ Victoria University ประเทศออสเตรเลีย ซึ่งมีวัตถุประสงค์คือ วัดระดับความเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาในสาขาบริหารธุรกิจ และเปรียบเทียบระดับของลักษณะความเป็นผู้ประกอบการกับปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกัน การวิจัยนี้มีลักษณะเป็นการวิจัยเชิงสำรวจ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถามที่ใช้ทดสอบกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 306 คน ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาสาขาบริหารธุรกิจ มีลักษณะความเป็นผู้ประกอบการในด้านความคิดริเริ่มเชิงนวัตกรรม และความเป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์อยู่ในระดับสูง มีระดับความต้องการความสำเร็จ และความต้องการความอิสระ ตำแหน่งการควบคุม การแบกรับความเสี่ยง อยู่ในระดับปานกลาง ในการศึกษาครั้งนี้แสดงให้เห็นว่า เพศ และ ปีที่ศึกษา มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญกับ ลักษณะความเป็นผู้ประกอบการ ส่วนวิชาเอก ประสบการณ์ทำงานและความเป็นเจ้าของธุรกิจของพ่อแม่ ไม่มีความแตกต่างกันกับลักษณะความเป็นผู้ประกอบการ

Chanreong Leongnimitmas (2005) ทำการศึกษาลักษณะความเป็นผู้ประกอบการของนิสิตคณะบริหารธุรกิจ และคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และเปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับลักษณะความเป็นผู้ประกอบการ 5 ด้าน คือ ความต้องการความสำเร็จ และความต้องการอิสระ ตำแหน่งการควบคุม ความคิดริเริ่มเชิงนวัตกรรม การแบกรับความเสี่ยงและความเป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา คือ แบบสอบถามจากนิสิตจำนวน 482 คน ผลการศึกษาพบว่าลักษณะความเป็นผู้ประกอบการโดยรวมของนิสิตที่ศึกษาทางสาขาธุรกิจอยู่ในระดับปานกลาง ลักษณะความเป็นผู้ประกอบการทั้ง 5 ด้าน มีความสัมพันธ์เชิงบวกที่ระดับนัยสำคัญ 0.01 ส่วนปัจจัยส่วนบุคคล ด้านปีที่ศึกษา สาขาวิชาที่ศึกษา ความเป็นเจ้าของธุรกิจของครอบครัวและการเป็นสมาชิกชมรมมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ ส่วนเพศไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญกับลักษณะความเป็นผู้ประกอบการ

Hao Zhao and Scott E. Seibert (2006) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิก 5 ด้าน กับลักษณะความเป็นผู้ประกอบการ ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ได้ใช้เทคนิค meta analytical ในการหาค่าความสัมพันธ์ จากผลการวิจัยพบว่า ลักษณะความเป็นผู้ประกอบการมีค่าความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญกับบุคลิกภาพ 4 ด้าน โดยผู้ประกอบการและผู้บริหารจะมีลักษณะความเป็นผู้ประกอบการสูง มีความสัมพันธ์กับบุคลิกด้านการเป็นผู้มีสติ รอบคอบ การพร้อมที่จะเปิดรับประสบการณ์ใหม่ มีความวิตกกังวลเล็กน้อย และมีความสามารถในการเจรจา ไม่มีความแตกต่างในบุคลิกด้านการเอาใจใส่ การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ในปัจจัยตัวแปรด้านบุคลิกภาพทุกตัวพบว่าอยู่ในระดับปานกลาง ($R = .37$)

ตอนที่ 4 กรอบแนวคิดในการศึกษา

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยแบ่งเป็น 2 ประเภท

1. ตัวแปรอิสระ คือ เพศ คณะวิชา การเป็นบุตรคนแรก ประสบการณ์ในการทำงานระหว่างเรียน การเป็นสมาชิกชมรมหรือเข้าร่วมกิจกรรมของมหาวิทยาลัย และอาชีพของผู้ปกครอง

2. ตัวแปรตาม คือ ลักษณะความเป็นผู้ประกอบการ 5 ด้าน ได้แก่ ความต้องการความสำเร็จและความต้องการอิสระ ตำแหน่งการควบคุม ความคิดริเริ่มเชิงนวัตกรรม การแบกรับความเสี่ยง ความเป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

